

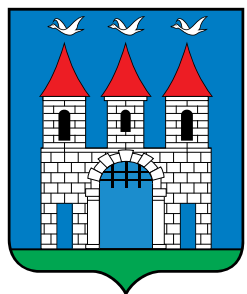

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

**Global
Communities**
Partners for Good

Бюджет для громадян Гусятинської ОТГ 2019 рік

ОСВІТА

КУДИ ЙДУТЬ ГРОШІ ГУСЯТИНСЬКОЇ ОТГ?

АПАРАТ
УПРАВЛІННЯ

КУЛЬТУРА

СПОРТ

МЕДИЦИНА

БЛАГОУСТРІЙ

ТРАНСПОРТ

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

ВСТУП

Питання створення громадянського суспільства на сьогодні є надзвичайно актуальним. Децентралізація та створення громад є неможливим без активної позиції кожного її мешканця. На жаль, дотепер більшість населення залишається пасивною у прийнятті рішень, що стосуються напрямку розвитку громади, оскільки переважає думка «зверху знають краще», «моя думка нічого не вирішує». Така ситуація багато в чому сформувалась тому, що жителі громади не орієнтуються у бюджеті громади.

Саме тому сьогодні надзвичайно важливим є ознайомлення кожного громадянина з основними статтями надходження

коштів до бюджету та шляхами витрачання зазначених коштів.

Це дозволить громаді краще зрозуміти на що є доцільним спрямувати основні фінансові потоки, зменшити розпоршування коштів між численними витратними статтями, краще оцінити свої першо – та другорядні завдання.

Ознайомлення громадян з формуванням та використанням бюджету водночас підніме значущість громадських обговорень та підніме їх об'єктивність.

***В.о. Гусятинського селищного голови
Леся Чайка***

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет

громади - це кошти всіх її мешканців і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратить. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад,

передача коштів районній лікарні на лікування жителів громади - з селищного в районний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік – називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто, той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Разом 3. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратяться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад відділ освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проект рі-

шення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження кварталних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-те березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ.

РОЗГЛЯД ТА ПРИЙНЯТТЯ

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

ТРАВЕНЬ – ЖОВТЕНЬ

ЛИСТОПАД – 25 ГРУДНЯ

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

СІЧЕНЬ – ГРУДЕНЬ

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Подати проект на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управлінні та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

ЛИПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

СІЧЕНЬ – 15 БЕРЕЗНЯ

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

ЗВІТУВАННЯ

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

РОЗПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ГАЛУЗЯМИ

СТАН ДОРІГ В ГРОМАДІ

ЛІКАРНІ:

1

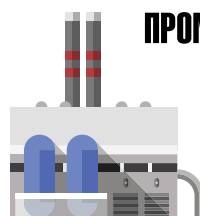
ШКОЛИ:

3

ДИТЯЧІ САДКИ:

3

ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА

5

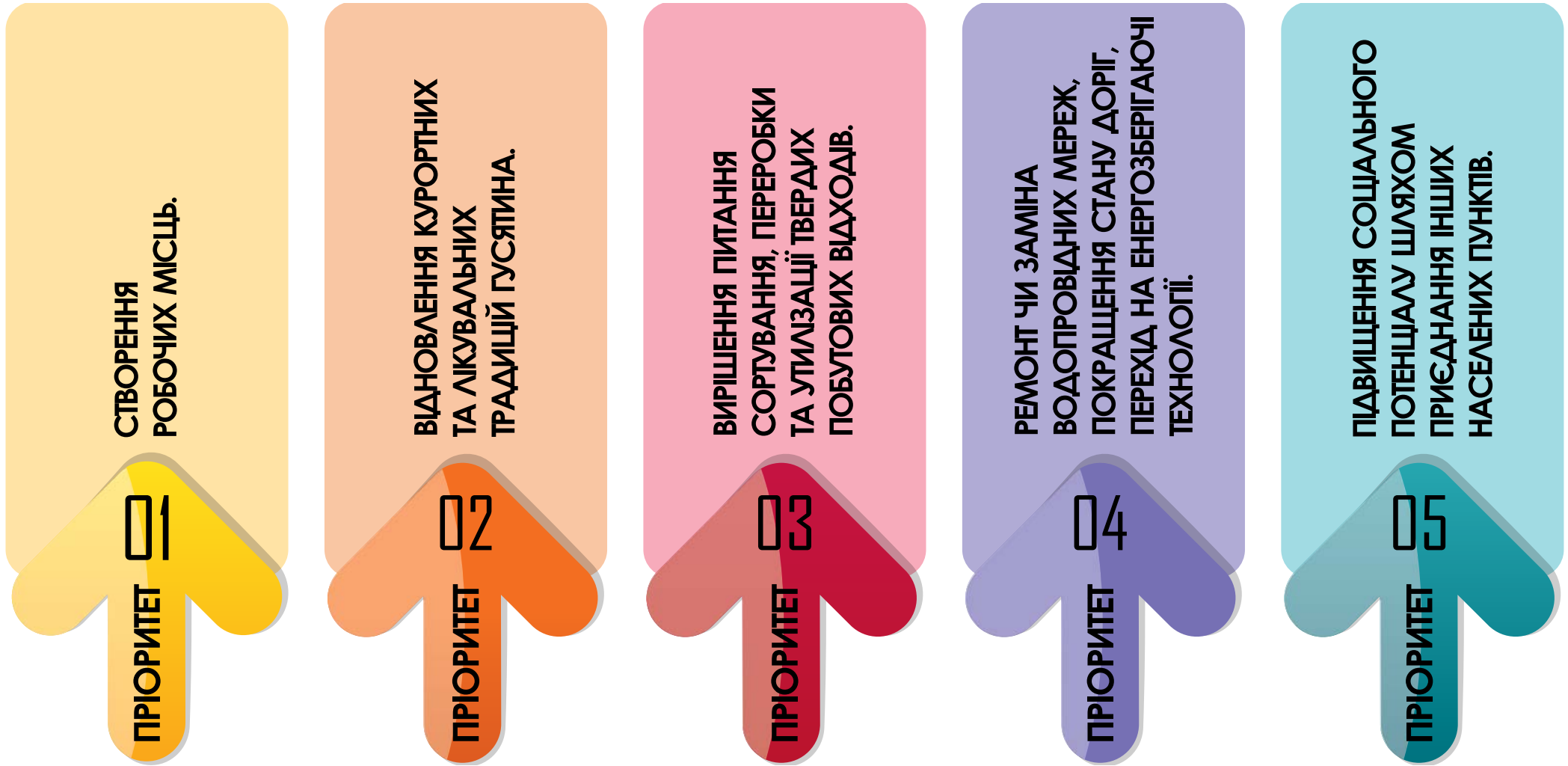
ВИРОБНИЦТВО
МЕТАЛОПРОДУКЦІЇ,
МЕБЛІВ.

ЗЕМЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ:

2321,54 га

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі 10-ть років є:

ЯК БУЛИ ВРАХОВАНІ ПРОПОЗИЦІЇ ГРОМАДЯН, ПОДАНІ ДО ПРОЕКТУ БЮДЖЕТУ НА 2019 р.

Перелік пропозицій, які були підтримані:

1. поточний ремонт колонки-качалки по вул.Наливайка,18
2. відведення дощових вод по вул.Наливайка;
3. матеріали для пішохідної доріжки з пандусом із проспекту Незалежності на площу Шевченка.

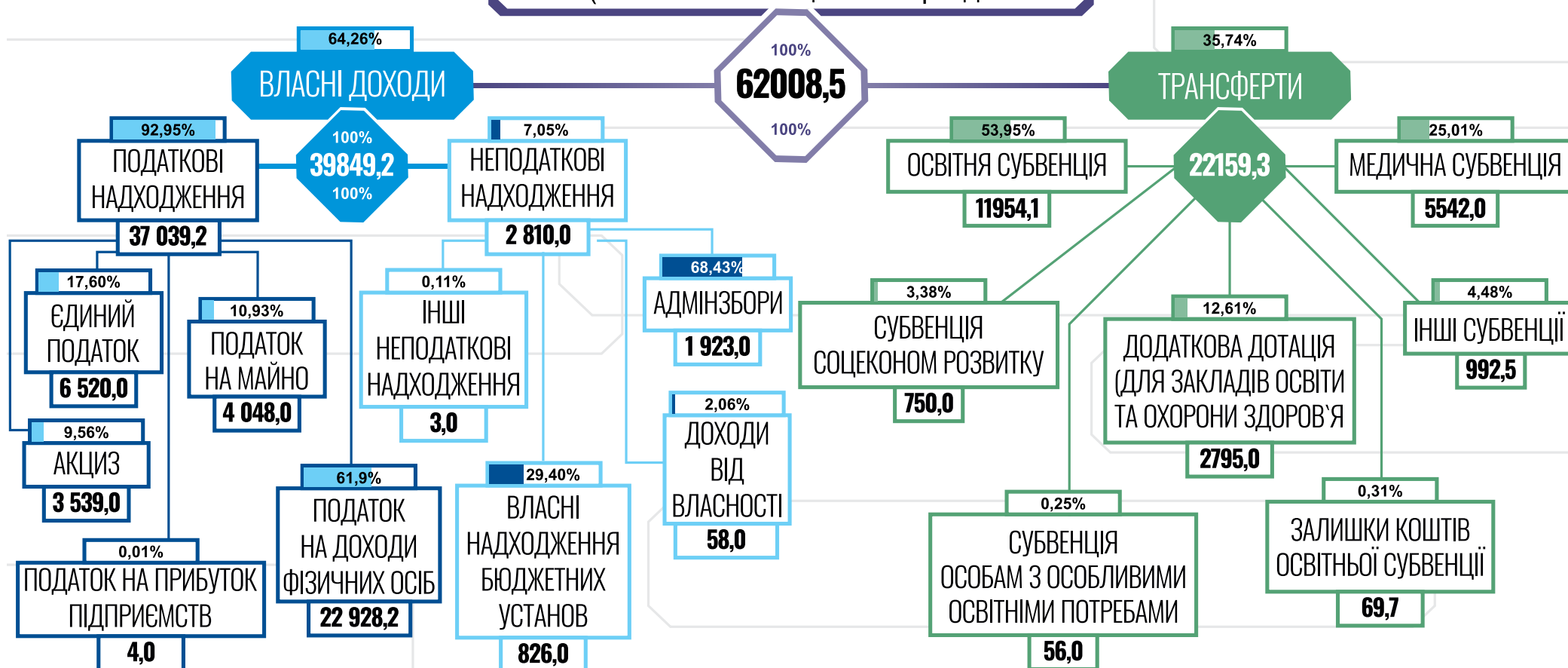
ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Бюджет ОТГ складається із загального та спеціального 58,7 % власних надходжень загального фонду селищного фондів. Власні надходження складають 63,9 % загального бюджету.

фонду селищного бюджету, офіційні трансферти (медична субвенція, освітня субвенція, додаткова дотація, інші субвенції з місцевого бюджету тощо) складають 36,1%.

Найвагомішим джерелом наповнення селищного бюджету є податок та збір на доходи фізичних осіб, який становить 58,7 % власних надходжень загального фонду селищного бюджету, податок на майно – 10,4%, акцизний податок – 9,1 %, адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності – 4,9 %, інші надходження – 0,2 %.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ ГРОМАДИ (загальний та спеціальний фонди)

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

З бюджету громади фінансуються:

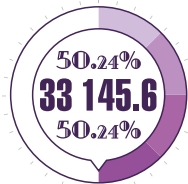
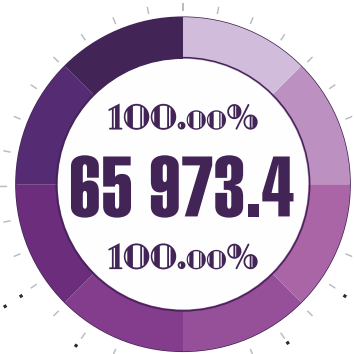
- ЗОШ I-III ст. смт. Гусятин, ЗОШ I-II ст. с. Суходіл, ЗОШ I-II ст. с. Вільхівчик;
- Дитячі садочки: смт. Гусятин «Дзвіночок», с. Вільхівчик «Барвінок», с. Суходіл «Дзвіночок»;
- Гусятинський центр дитячої та юнацької творчості;
- Відділ освіти, сім'ї, молоді та спорту Гусятинської селищної ради;
- Апарат Гусятинської селищної ради;
- Відділ культури і туризму Гусятинської селищної ради;
- Клуб с. Вільхівчик та клуб с. Суходіл;
- КЗ «Гусятинська дитячо-юнацька спортивна школа»;
- КЗ «Гусятинський краєзнавчий музей»;
- КЗ «Гусятинська музична школа»;
- КЗ «Гусятинський центр культури та дозвілля»;
- КП «Благоустрій»;
- КП «Водоканал-сервіс»;
- КП «Гусятинська бальнеологічна лікарня».

Також Гусятинська селищна рада міжбюджетними трансфертами надає субвенції районному бюджету на утримання медичних закладів, архіву, радіомовлення, територіального центру.

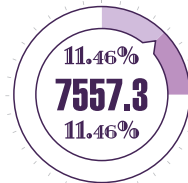
У бюджеті громади закладені кошти на досягнення страте-

гічних цілей громади, що наведено детальніше у розділі бюджет розвитку. Зокрема кошти передбачено на відновлення бальнеологічної лікарні, придбання сміттєвих контейнерів, ремонт водопровідних мереж, покращення стану доріг тощо.

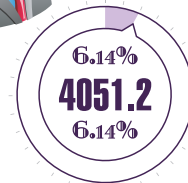
ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ ЗА ГАЛУЗЯМИ

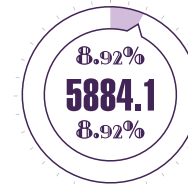
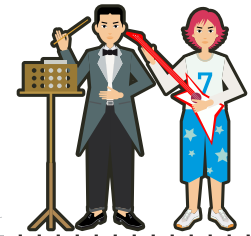
Освіта

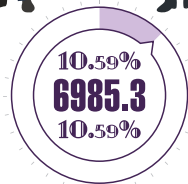
Охорона здоров'я

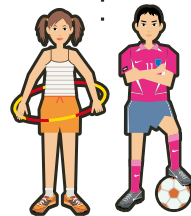
Економічна діяльність

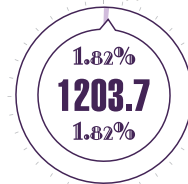
Культура і мистецтво

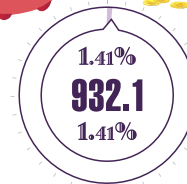
Управління
громадою

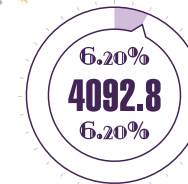
Фізична культура
і спорт

Соціальний захист
та соціальне забезпечення

Інші
видатки

Житлово – комунальне
господарство

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ - ОСВІТА

ОСВІТА
32574,6
100%

ОПЛАТА ЕНЕРГОНОСІВ
3569,7
10,96%

ДОШКІЛЬНИЙ ЗАКЛАД

КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ

ВИДАТКИ НА ОДНОГО МАЛЮКА В РІК, ТИС.ГРН

ВСЬОГО ВИДАТКІВ НА ЗАКЛАД, ТИС.ГРН.

ІНШІ ВИДАТКИ
4103,2
12,59%

ОПЛАТА ПРАЦІ
24901,7
76,45%

Гусятинський ясла-сад "Дзвіночок"

312

24,4

7620

Вільхівчицький дитячий садок "Барвінок"

12

41,2

493,8

Суходільський дитячий садок "Дзвіночок"

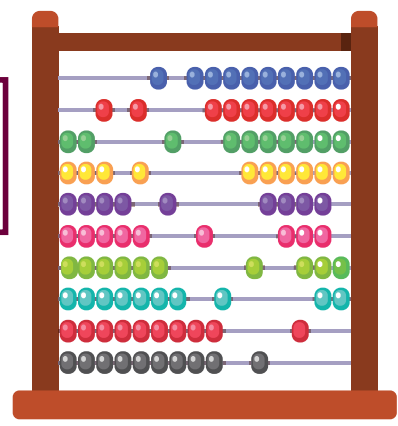
13

38,8

504

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ЗАКЛАДИ	КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ	ВИДАТКИ НА ОДНОГО УЧНЯ В РІК, ТИС.ГРН.	ВСЬОГО ВИДАТКІВ НА ЗАКЛАД, ТИС.ГРН.
-------------------------	-----------------	--	-------------------------------------

ЗОШ I-III ст.с.мт.Гусятин	683	20,1	13714,2
ЗОШ I-II ст. с.Вільхівчик	47	55,9	2627,7
ЗОШ I-II ст. с.Суходіл	41	66,1	2712,1

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Бюджет на 2019 рік фінансування пріоритетів громади

ПРІОРИТЕТ:

Відновлення курортних та лікувальних традицій Гусятин.

На реконструкцію та придбання обладнання для КП «Гусятинська бальнеологічна лікарня» заплановано витратити понад 740 тис. грн

ПРІОРИТЕТ:

Вирішення питання сортування, переробки та утилізації твердих побутових відходів.

Виділено кошти на придбання сміттєвих контейнерів у розмірі 128 тис. грн

ПРІОРИТЕТ:

Ремонт чи заміна водопровідних мереж, покращення стану доріг, перехід на енергозберігаючі технології.

На капітальний ремонт водонапірної башні с. Суходіл виділять 300 тис. грн.

Для покращення водопостачання в громаді та придбання обладнання для Водоканалу заплановано витратити понад 200 тис. грн.

ПРІОРИТЕТ:

Підвищення соціального потенціалу шляхом приєднання інших населених пунктів. На ці цілі заплановано витратити понад 1,7 млн.грн, зокрема:

- Ремонт даху спортивної школи – 870 тис.грн;
- Система вентиляції у школі в смт. Гусятин – 354 тис. грн;
- Реконструкція спорт залу в школі с.Вільхівчик – 200 тис.грн;
- Ремонт в музичній школі – 149 тис.грн.;
- Ремонти в туалетах шкіл – 119 тис.грн передбачає

Контактна інформація

Адреса: Тернопільська обл., Гусятинський р-н, селище Гусятин, провул. Героїв Майдану, 1

Контактні телефони: +380 3557 2-15-28 +380 3557 2-11-92; e-mail: finance@hsr.gov.ua

На сайті нашої громади є розділ «Бюджет» в якому постійно оновлюється інформація про доходи та видатки селищного бюджету. Перейти до нього Ви можете за посиланням:

<http://hsr.gov.ua/byudjet.html>

Тираж 1000 екз.